

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงาน
นอกเวลาราชการ โรงพยาบาลชุมชนขนาดเล็ก จังหวัดน่าน

ชื่อและนามสกุล นางสาวพิมพ์ไฉ่ ช่างทอง

แขนงวิชา การบริหารการพยาบาล

สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. บุญทิพย์ สิริรังศรี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุญชร เจือดี

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2560

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทวัน สุวรรณรูป)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญทิพย์ สิริรังศรี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุญชร เจือดี)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมคิด พรหมจู้)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ
โรงพยาบาลชุมชนขนาดเล็ก จังหวัดน่าน

ผู้วิจัย นางสาวพิมพ์ไฉ่ ช่างทอง **รหัสนักศึกษา** 2585100312 **ปริญญา** พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพยาบาล) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร.บุญทิพย์ สิริรังศรี (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญชูเรี เจือดี **ปีการศึกษา** 2559

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยพรรณนามีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาแบบประเมินสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โรงพยาบาลชุมชนขนาดเล็ก จังหวัดน่าน และ (2) ประเมินคุณภาพของแบบประเมินสมรรถนะ

ผู้ให้ข้อมูลหลักมี 2 กลุ่ม (1) ผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับการพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจำนวน 18 คน ประกอบด้วย หัวหน้าหอผู้ป่วย 3 คน พยาบาลเวชปฏิบัติ 3 คน แพทย์ 2 คน ผู้ป่วย 5 คน และผู้ดูแลผู้ป่วย 5 คน และ (2) สำหรับการประเมินคุณภาพของแบบประเมินสมรรถนะที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับตรวจสอบความตรงของแบบประเมินสมรรถนะ 4 คน และผู้ให้ข้อมูลสำหรับตรวจสอบความเที่ยงของแบบประเมิน ได้แก่ ผู้บริหารการพยาบาล 2 คน และพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ 5 คน เป็นผู้ประเมินและผู้ถูกประเมิน ตามลำดับ เครื่องมือการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์สภาพการณ์และความคาดหวังเกี่ยวกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวคิดของแมคคลีแลนด์ เฟย์และมิลท์เนอร์ และผลการพยาบาล วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่า 1) แบบประเมินสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ประกอบด้วยสมรรถนะหลัก 5 ข้อ ได้แก่ (1) มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาล (2) สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและมีมนุษยสัมพันธ์ (3) มีความรู้และทักษะในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน (4) มีความรู้และทักษะในการดูแลผู้ป่วยทางสูติกรรม และ (5) มีความรู้และทักษะในงานหอผู้ป่วย และสมรรถนะย่อย 26 ข้อ 2) แบบประเมินมีความตรงตามเนื้อหาของแบบประเมินเท่ากับ 0.97 และ ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินเท่ากับ 0.80 จากผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินที่พัฒนาขึ้นแสดงให้เห็นว่ามีคุณภาพและมีความเหมาะสมเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการประเมินสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โรงพยาบาลชุมชนขนาดเล็ก จังหวัดน่าน

คำสำคัญ แบบประเมินสมรรถนะ พยาบาลวิชาชีพ ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โรงพยาบาลชุมชน จังหวัดน่าน

Thesis title: The Development of a Competency Assessment Form for Professional Nurses Working after the Morning Shift at a First – Level Community Hospital in Nan Province

Researcher: Miss Pimpilai Changthong; **ID:** 2582100312 **Degree:** Master of Nursing Science (Nursing Administration) **Thesis advisors:** (1) Dr. Boontip Siritarungsri, Associate Professor (2) Dr. Koonchon Jeotee, Assistant Professor **Academic year:** 2016

Abstract

The purposes of this research and development were: (1) to develop a competency assessment form for professional nurses who worked after the morning shift at a First – Level Community Hospital in Nan Province analyze and (2) to evaluate the quality of the developed competency assessment form.

Key informants was consisted of 2 groups. (1) The first was used for developing the competency assessment which was selected by the purposive sampling technique. This group included 3 head nurses, 3 professional nurses, 2 physicians, 5 patients, and 5 care givers. (2) The later was used for evaluating the competency assessment form. This group comprised 2 administrators and 5 professional nurses who worked after the morning shift. This latter group also acted as evaluators and subjects were evaluated. A questionnaire was used as a research tool and included two parts: analyzing the current situation and expectation on competency of the professional nurses. The questionnaire was developed based on theoretical concepts of McClelland, Fey and Miltner and Thailand Nursing and Midwifery Council's competency. The data were analyzed by percentage, mean, and content analysis.

The study findings were as follows. 1) The competency assessment form for professional nurses who worked after the morning shift consisted of 5 core competencies:

(1) moral and ethics in nursing practices, (2) efficient communication and good relationship, (3) knowledge and skills for the Accident & Emergency Department, (4) knowledge and skills for caring patients with obstetric illness, and 26 sub-items. 2) The developed competencies assessment form was verified by 4 experts and the content validity index was 0.97. The inter-rater reliability of the competency assessment form was 0.80. According to the evaluation of the quality and the appropriateness of the competency assessment form, it can be implemented to the First – Level Communities Hospital in Nan Province.

Keywords: Competency, Professional Nurses, Working after morning shift, First – level Community hospital, Nan Province

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.บุญทิพย์ สิริธรรังศรี และดร.กฤษณ์ เจือดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ คำปรึกษา ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ และชี้แนะแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ และให้กำลังใจที่ดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. นันทวัน สุวรรณรูป ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความกรุณา ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงให้มีความ สมบูรณ์ขึ้น ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ สาขาพยาบาลศาสตร์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ ในการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่เปิด โอกาสได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและหัวหน้าพยาบาล โรงพยาบาลบ้านหลวง จังหวัดน่าน ที่อนุมัติ ให้เก็บข้อมูลเพื่อหาความเที่ยงของเครื่องมือ ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ หัวหน้างานการพยาบาลผู้ป่วย ใน หัวหน้างานการพยาบาลอุบัติเหตุฉุกเฉินและนิติเวช โรงพยาบาลบ่อเกลือที่อนุมัติและให้การ สนับสนุนการดำเนินการวิจัย ขอขอบคุณพยาบาลวิชาชีพ แพทย์ ผู้ป่วยและผู้ดูแลผู้ป่วยทุกท่านที่ให้ความ ร่วมมือ ให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี ขอขอบคุณเพื่อน ๆ นักศึกษาปริญญาโท รุ่น 10 สาขาพยาบาลศาสตร์ แขนงวิชาการบริหารการพยาบาล และกัลยาณมิตรทุกท่านที่เป็นกำลังใจให้ความ ช่วยเหลือเสมอมา

ท้ายนี้ขอรำลึกถึงพระคุณของบิดาและมารดาที่ให้อำนาจและสติปัญญาแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณ สามี บุตรชาย พี่สาว น้องสาว และหลาน ๆ ที่เป็นกำลังใจที่ดีและสนับสนุนให้ความช่วยเหลือตลอด การศึกษาเป็นอย่างดี

พิมพ์ไพไล ช่างทอง

ตุลาคม 2560

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
การให้บริการและการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โรงพยาบาลชุมชนขนาดเล็ก จังหวัดน่าน	8
แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับสมรรถนะและสมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โรงพยาบาลชุมชน	16
การกำหนดสมรรถนะ การประเมินสมรรถนะและการพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะ ..	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
การพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ...	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ผลการพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงาน นอกเวลาราชการ	46
ผลการประเมินคุณภาพของแบบประเมินสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานนอก เวลาราชการด้านความตรงและความเที่ยง	57
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	62
สรุปผลการวิจัย	62
อภิปรายผล	63
ข้อเสนอแนะ	66
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	72
ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิ	73
ข หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ทดลองเครื่องมือ และเก็บข้อมูล	79
ค เครื่องมือการวิจัย	82
ง ประเด็นการสนทนา	104
จ การหาคุณภาพของเครื่องมือ	141
ฉ ตารางสรุปวิธีดำเนินการวิจัย	151
ประวัติผู้วิจัย	154

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลบ่อเกลือ จังหวัดน่าน..... 20
ตารางที่ 3.1	กลุ่มผู้ให้บริการ..... 38
ตารางที่ 3.2	การกำหนดรหัสผู้ให้ข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบันและความคาดหวังของผู้ให้ข้อมูล เกี่ยวกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ..... 41
ตารางที่ 4.1	ผลการวิเคราะห์ความตรงตามเนื้อหาของแบบประเมินสมรรถนะของพยาบาล วิชาชีพที่ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ จำแนกตามสมรรถนะหลักและ สมรรถนะย่อย..... 58
ตารางที่ 4.2	ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินของแบบประเมินสมรรถนะของ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ จำแนกตามรายบุคคล..... 61

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างกลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลบ่อเกลือ.....	10
ภาพที่ 3.1 สรุปขั้นตอนการพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานนอก เวลาราชการ.....	45

